

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tdo/18/2017
Identifikačné číslo spisu: 1314011024
Dátum vydania rozhodnutia: 09.05.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Paluda
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1314011024.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Paludu a sudcov JUDr. Dany Wänkeovej a JUDr. Patrika Príbelského, PhD., v trestnej veci obvineného E. G. pre prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., s poukazom na § 138 písm. h) Tr. zák., vedenej na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 3T/297/2014, na neverejnom zasadnutí dňa 09. mája 2017 v Bratislave, o dovolaní obvineného E. G. proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 22. novembra 2016, sp. zn. 3To/105/2016, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného E. G. s a o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava III rozhodol rozsudkom zo 14. apríla 2014, č. k. 3T/297/2014-173 tak, že uznal obvineného vinným z prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., s poukazom na § 138 písm. h) Tr. zák., na tom skutkovom základe, že

Obvinený dňa 05.02.2014 v čase asi o 09,45 hod. v Bratislave na Račianskej ulici pred domom č. XXX cúval po účelovej komunikácii vedľa obytného domu s nákladným motorovým vozidlom Fiat Ducato 2,3 JTD, EČV: T., pričom bezpečné cúvanie vzhľadom na nedostatočný rozhľad z vozidla si nezaistil pomocou spôsobilej a náležite poučenej osoby (spolujazdec Q. S.) a narazil do chodkyne I. R. P., ktorá sa v čase cúvania vozidla vedeným obvineným nachádzala bezprostredne za týmto vozidlom. Následkom nárazu poškodená P. spadla na zem, pričom utrpela zranenia - zlyhanie centrálnej nervovej sústavy pri zlomenine klenby a spodiny lebečnej v záhlavovej oblasti hlavy, pri krvácaní pod mäkkú a tvrdú blanu mozgu a pri pomliaždení mozgu na následky ktorých poškodená P. počas hospitalizácie na UNB Nemocnice akademika Déreera, Bratislava, dňa 05.02.2014 o 22,30 hod. skonala.

Za to obvinenému uložil podľa § 149 ods. 2, § 36 písm. l), § 37 písm. m), § 38 ods. 2 Tr. zák. trest odňatia slobody v trvaní 2 roky, výkon ktorého mu podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. podmienčne odložil a podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. mu určil skúšobnú dobu v trvaní 4 roky.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. mu uložil tiež trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkého

druhu po dobu v trvaní 6 rokov.

Podľa § 288 ods.1 Tr. por. bol poškodený I. P. s nárokom na náhradu škody odkázaný na občianske súdne konanie.

Na podklade odvolania prokurátora voči výroku o treste v neprospech obvineného Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 22. novembra 2016, sp. zn. 3To/105/2016 podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

Následne na podklade § 322 ods. 3 Tr. por. uložil obvinenému podľa § 149 ods. 2 s použitím § 36 písm. l), § 37 písm. m), § 38 ods. 2 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 2 roky, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. mu tiež uložil trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v trvaní 6 rokov.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave, ktoré bolo obvinenému E. G. doručené 07. februára 2017 a obhajcovi 06. februára 2017, podal obvinený prostredníctvom zvoleného obhajcu dňa 02. marca 2017 dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c), g), i) Tr. por.

Naplnenie dovolacích dôvodov vo svojom súhrne obvinený sumárne (bez priradenia konkrétnych pochybení k jednotlivým dovolacím dôvodom) odôvodnil tým, že rozhodnutím odvolacieho súdu bolo porušené jeho právo na obhajobu, toto rozhodnutie bolo založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom a rozhodnutie bolo založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, pričom také rozhodnutie odvolacieho súdu zásadným spôsobom ovplyvnilo postavenie obvineného.

Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery podľa § 38 ods. 2 Tr. zák. musí súd prihliadnuť na pomer priťažujúcich a poľahčujúcich okolností. Vyhlásenie obvineného, že je vinný, možno zarátať ako dve poľahčujúce okolnosti. Úplné a správne zistenie a ustálenie všetkých poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, určenie ich pomeru a závažnosti je nevyhnutnou podmienkou na určenie konkrétneho druhu trestu a jeho výmery. Obvinený preto namieta, že súd prvého i druhého stupňa v rozpore so zisteným skutkovým stavom v jeho prípade nevzal do úvahy poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Tr. zák. (napomáhanie pri objasňovaní trestnej činnosti). V dôsledku toho potom neprišlo u obvineného k zníženiu hornej hranice trestnej sadzby o jednu tretinu. V tomto smere poukázal i na uznesenie najvyššieho súdu sp. zn.: 4Tdo/63/2016 z ktorého vyplýva, že vyhlásenie obžalovaného že je vinný, je potrebné posúdiť ako poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Tr. zák.

V danom konaní bolo, podľa obvineného, porušené i jeho právo na obhajobu. Obvinený má právo od začiatku vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, ktoré sa mu kladú za vinu, k dôkazom o nich a má právo odmietnuť vypovedať. Napriek skutočnosti, že v danom prípade malo byť vykonané skrátené vyšetrovanie v zmysle § 202 a nasl. Tr. por., nebol dodržaný postup podľa § 203 ods. 1 písm. a), b), c) Tr. por. Výsluch obvineného (v tom čase svedka nehody) vyšetrovateľ vykoval až po vznesení obvinenia už ako obvineného a je otázne, prečo vyšetrovateľ vykonal výsluch svedka S. bezprostredne po začatí trestného stíhania. Skrátené vyšetrovanie tiež nebolo skončené do 2 mesiacov, čo nebolo oznámené prokurátorovi. Prokurátor v takom prípade mohol policajtovi pokynom zmeniť rozsah úkonov, ktoré majú byť vykonané, alebo nariadiť vyšetrovanie. V súlade s predmetným konaním (nekonaním) v rámci skráteného vyšetrovania potom ani v rámci následného konania pred súdmi oboch stupňov neboli zohľadnené ďalšie skutočnosti, ktoré mohli mať zásadný vplyv na určenie trestu obvineného. Konajúci súd nevzal do úvahy znalecký posudok č. 27/2014-LM vypracovaný MUDr. Moravanským a MUDr. Mikulášom, kde sa na str. 18 hovorí, že stav medikamentózne navodenej zníženej zrážanlivosti krvi poškodenej mohol negatívne ovplyvniť rozsah úrazového krvácania do dutiny lebečnej a taktiež spolupôsobenie šokového stavu pri termálnom krvácaní do dutiny brušnej, pričom táto skutočnosť pri rozhodovaní o treste nebola zohľadnená. Sporným sa javí i spôsob poskytnutia prvej

pomoci poškodenej, ktorý mohol mať vplyv na jej úmrtie. Je otázne, prečo poškodená bola pri jej zdravotnom stave hospitalizovaná až 4 hodiny po nehode, keď vzdialenosť medzi miestom nehody a nemocnicou bolo možné automobilom prekonať za 12 minút a 51 sekúnd.

Za spornú skutočnosť, ktorá mohla mať vplyv na určenie trestu a jeho výšky, tiež možno označiť i nevyhodnotenie správania sa poškodenej ako spoluzavinenie. Z výsluchu svedka S. takéto spoluzavinenie poškodenej možno dedukovať, pretože uviedol že obvinený začal s vozidlom cúvať až po jeho naštartovaní. To vyplýva i z výsluchu obvineného. Poškodená teda musela počuť, že vozidlo je naštartované, nadôvažok ak bola v čase stretu otočená k tomuto vozidlu priamo prednou stranou tela, prípadne mierne bočne smerom k zadnej ploche vozidla. Aj poškodená bola účastníkom cestnej premávky a vznikli jej tiež povinnosti takéhoto účastníka. Nerešpektovala ustanovenie § 53 ods. 4 zákona č. 8/2009 Z. z., podľa ktorého sa ako chodec musela presvedčiť či môže vstúpiť na vozovku bez nebezpečenstva. Tiež podľa § 415 Občianskeho zákonníka mala povinnosť počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, majetku, prírode a životnom prostredí. Je zrejmé, že poškodená si za škodu, ktorá jej pri dopravnej nehode vznikla, sčasti zodpovedala sama. V doprave sa uplatňuje princíp obmedzenej dôvery znamenajúcej, že vodič sa môže spoliehať na to, že ostatní účastníci cestnej premávky dodržia dopravné predpisy, pokiaľ z konkrétnej situácie nevyplynie obava, že tomu tak nebude.

Obvinený ďalej poukázal na nezrovnalosť v postupe odvolacieho súdu a v jeho odôvodnení tohto postupu a to v otázke chýb, na ktoré mal prihliadať. Kým na jednej strane odvolací súd uvádza, že na tieto chyby prihliadal, následne na str. 5 uvádza, že skutkovými zisteniami sa nezaoberal, pretože výrok o vine bol právoplatný a v odvolacom konaní ho nemožno meniť. Následne však na strane 6 konštatuje, že pri ukladaní trestu neboli okresným súdom dôsledne rešpektované princípy ukladania trestov podľa § 34 ods. 1, ods. 4 Tr. zák., pretože súd nedostatočne zväzil okolnosti spáchania skutku, závažnosť porušenia dôležitej povinnosti a osobu obvineného. Len na tomto základe krajský súd postavil zmenu o treste na jedinom dôkaze a to na výpise z evidenčnej karty vodiča, ktorá mala preukázať neschopnosť obvineného viesť riadny život. Doplnením dokazovania odvolacím súdom boli údaje z evidenčnej karty vodiča aktualizované. Ak došlo k vykonaniu nového dôkazu, v prípade ktorého sa nemal obvinený možnosť k nemu vyjadriť, v dôsledku ktorého došlo k zmene výroku o treste v neprospech obvineného, mal odvolací súd zohľadniť i skutočnosti možného spoluzavinenia zo strany poškodenej a otázky dĺžky času jej prevozu do nemocnice.

Obvinený sa nemôže stotožniť s uložením trestu vo forme nepodmienečného trestu odňatia slobody. Takýto trest považuje za neprímerane prísny s poukazom na okolnosti prípadu (neviedol vozidlo agresívne, pod vplyvom alkoholu), prípadných priestupkov na úseku dopravy by sa obvinený nikdy nedopustil nebyť jeho povolania. Okrem iného bol za tieto priestupky disciplinárne potrestaný, ak by mal byť za ne postihnutý i v rámci trestného konania, išlo by o porušenie zásady ne bis in idem. Potencionálnym páchatelom prečinov tohto charakteru je každý vodič. Preto nie je možné pri prečinoch na úseku dopravy s hraničným následkom a priori bez dôsledného zväzenia všetkých relevantných okolností prípadu ukladať nepodmienečné tresty odňatia slobody. Možno tak urobiť len vtedy, ak by takýto trest bol nepochybne úmerný závažnosti protiprávneho konania obvineného a bolo by to z hľadiska záujmu spoločnosti nevyhnutné. Ani odvolací súd nedefinuje obvineného ako osobu delikventnú. Bazíruje však prioritne na ochrane spoločnosti pred obvineným ako vodičom. Výkon nepodmienečného trestu by mal na osobnosť obvineného ako mladého človeka negatívny dopad vo vzťahu k závažnosti jeho konania. Neviedol by k náprave v tom smere, že by sa nedbanlivostného trestného činu na úseku dopravy v budúcnosti nedopustil.

Poukázal zároveň na rozhodnutia iných súdov v skutkovo obdobných veciach, v ktorých boli uložené podmienečné tresty. V tejto súvislosti ďalej uviedol, že rešpektovanie princípu právnej istoty musí byť prítomné v každom rozhodnutí orgánov verejnej moci. Diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu o rovnakej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie, pokiaľ ju nemožno objektívne a rozumne zdôvodniť, je ústavne neudržateľná. Zároveň poukázal v tejto súvislosti na viaceré rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky.

Na základe vyššie uvedených dôvodov obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací, rozhodol že rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 3To/105/2016 a konaním ktoré mu predchádzalo, bol z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c), g), i) Tr. por. porušený zákon ustanovením § 2 ods. 9, ods. 10 Tr. por., § 34 ods. 1 Tr. por. a § 38 ods. 2 Tr. zák. v neprospech obvineného a aby zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu, ako i chybné konanie ktoré mu predchádzalo a prikázal Krajskému súdu Bratislava vec v potrebnom rozsahu znovu prerokovať a rozhodnúť.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava III tak, že sa stotožňuje s rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 3To/105/2016. Stotožnil sa s postupom, keď odvolací súd vzal pri ukladaní trestu do úvahy i to, že obvinený má v evidenčnej karte vodiča uvedených 19 záznamov o spáchaných priestupkoch. Dôležitou okolnosťou bolo i to, že obvinený sa aj potom, čo spôsobil dopravnú nehodu so smrteľným následkom, opakovane celkom 8 krát dopustil priestupkov na úseku dopravy. Je preto možné prijať záver, že obvinený nedisponuje dostatočnou mierou zodpovednosti, vďaka ktorej by bol reálne schopný správať sa v pozícii vodiča tak, aby rešpektoval právne predpisy a nevystavoval ostatných hrozbe ujmy na zdraví či majetku.

Navrhol preto, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podané dovolanie zamietol podľa § 392 ods. 1 Tr. por.

Pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie je podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 2 písm. h) Tr. por.), bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), osobou oprávnenou na jeho podanie (§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Tr. por.), že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1 a 2 Tr. por.).

Najvyšší súd následne na neverejnom zasadnutí podľa § 381 Tr. por. zistil, že dovolanie podané obvineným nie je dôvodné a preto ho podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

Dovolací súd vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu obvineného uplatnenému podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. uvádza, že obvinený vo svojom dovolaní poukazuje na porušenie zákona, teda že bolo zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu, avšak skutočnosti, ktoré uvádza, obsahovo podstatu definovanú predmetným ustanovením nenapĺňajú. Obvinený poukazuje na to, že napriek tomu, že malo byť vykonané skrátené vyšetrovanie, toto vykonané nebolo, resp. nebolo vykonané v zákonnej lehote. Namíeta, že nebol vykonaný výsluch obvineného pred vznesením obvinenia v procesnej pozícii svedka, pričom výsluch svedka S. vykonaný bol. Pri uznaní viny nebol vzatý do úvahy znalecký posudok z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie súdne lekárstvo v tom smere, že medikamentózne navodený stav zníženej zrážanlivosti krvi poškodenej mohol negatívne ovplyvniť spôsobený následok a tiež nebola vzatá do úvahy skutočnosť, že prevoz poškodenej do nemocnice trval neprimerane dlho.

K uvedeným dovolacím námietkam najvyšší súd uvádza, že právo na obhajobu garantované čl. 6 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj čl. 50 ods. 3 ústavy sa premietlo do viacerých ustanovení Trestného poriadku, ktoré upravujú jednotlivé čiastkové práva na obhajobu obvineného v rôznych štádiách trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví v postavení obvineného v trestnom konaní, samo osebe nezakladá dovolací dôvod. Zásadným porušením práva na obhajobu sa preto rozumie najmä porušenie ustanovení o povinnej obhajobe, teda ak po celé konanie, alebo určitú časť konania obvinený obhajcu nemá, hoci ho mal mať. Obvinený má ďalej v rámci práva na obhajobu aktívne sa zúčastniť konania vykonaného kontradiktórne, má právo navrhnovať dôkazy, vyjadrovať sa k dôkazom, vyjadrovať sa k návrhom a podaniam protistrany tak, aby bolo zabezpečené naplnenie zásady audiatur et altera pars (teda tak, aby bolo učinené zadost' podmienkam formálnej ako i materiálnej obhajoby).

Vo vzťahu k posúdeniu otázky, či vykonanie, resp. nevykonanie skráteného vyšetrovania mohlo mať v konkrétnom prípade akýkoľvek vplyv na porušenie práva na obhajobu obvineného potom vo svetle uvedených argumentov musí najvyšší súd uviesť, že tomu tak nebolo a prípadným nevykonaním skráteného vyšetrovania k tomu ani nemohlo prísť. Úmysel zákonodarcu pri rozdelení prípravného konania na vyšetrovanie a skrátené vyšetrovanie bol čisto utilitárny, teda cieľom bolo upraviť ako formu odchýlky tzv. skrátené vyšetrovanie za účelom zrýchlenia a zjednodušenia prípravného konania v určitých prípadoch. Nebolo zistené, že by (ne)vykonaním vyšetrovania v určitej forme prišlo k porušeniu práva obvineného na obhajobu v akejkoľvek forme a to zásadným spôsobom. Obvinený mohol v plnej miere v rámci celého prípravného konania uplatňovať všetky svoje procesné oprávnenia tak sám, ako i prostredníctvom obhajcu. To platí i vo vzťahu k nevypočutiu (neskôr) obvineného ešte pred vznesením obvinenia v procesnej pozícii svedka. Orgán činný v trestnom konaní na základe zistenej skutkovej situácie sám autonómne rozhoduje, aké dôkazy je potrebné vykonať na to, aby následne mohlo byť prípadne rozhodnuté o vznesení obvinenia konkrétnej osobe. Ak vyšetrovateľ po vypočutí svedka S. a vykonaní iných procesných úkonov uvážil, že nie je potrebné (neskôr) obvineného vypočuť v procesnej pozícii svedka, nemožno tomuto postupu nič vyčítať a nemohlo tým prísť k porušeniu práva na obhajobu zásadným spôsobom. Po vznesení obvinenia mal obvinený k dispozícii možnosti riadne využívať svoje procesné práva, čo napokon i realizoval.

Pokiaľ obvinený namieta porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom formou nezohľadnenia záverov znaleckého posudku či dĺžky času prevozu poškodenej do nemocnice vzhľadom na spôsobený následok, tak v skutočnosti namieta nesprávne právne posúdenie zisteného skutku a v tej súvislosti i zistenie skutkového stavu tak súdom prvého, ako i druhého stupňa - teda vlastne dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.

Pokiaľ ide o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., tento je primárne určený na nápravu právnych chýb rozhodnutia súdu vo veci samej, pokiaľ tieto chyby spočívajú v právnom posúdení skutku alebo v iných skutočnostiach podľa noriem hmotného práva. Platí však, že pri posudzovaní existencie podmienok tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili sudy prvého a druhého stupňa. Nepreskúmava preto skutkové zistenia, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie súdu (napr. neúplnosť skutkových zistení, nesprávne hodnotenie dôkazov a pod.). Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi prvého a druhého stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. sa rozumie nesprávne právne posúdenie zisteného skutku alebo nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia. Podstatou správneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva, teda že skutok ustálený v napadnutom rozhodnutí súdu v pôvodnom konaní bol subsumovaný pod správnu skutkovú podstatu niektorého z trestných činov upravenú v Trestnom zákone, pričom len nesprávna subsumpcia je spôsobilá naplniť uvedený dovolací dôvod.

Ako tiež vyplýva z judikatúry najvyššieho súdu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. konštrukcia a štruktúra jednotlivých dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. a) až l) Tr. por., resp. aj § 374 ods. 3 Tr. por. ustanovuje, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu vo veci samej je určené na nápravu výslovne uvedených procesných a hmotnoprávnych chýb. Dovolanie preto nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili sudy prvého a druhého stupňa. Dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. je daný v prípadoch, keď rozhodnutie súdov spočíva na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Touto formuláciou zákon vyjadruje, že dovolanie je určené na nápravu právnych chýb rozhodnutia vo veci samej, pokiaľ tieto chyby spočívajú v právnom posúdení skutku alebo iných skutočnostiach podľa noriem hmotného práva. Poukazovanie na nesprávne skutkové zistenia, na ktorých je rozhodnutie založené, alebo nesúhlas s hodnotením dôkazov súdmi tento dovolací dôvod nenaplnia (R 57/2007).

Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových

zistení, ktoré urobili súdy prvého a druhého stupňa. Tento dovolací dôvod preto nemôže naplňať ani poukaz na to, že vykonaným dokazovaním nebola v konaní preukázaná subjektívna stránka trestného činu. To totiž predstavuje vnútorný vzťah páchatel'a k spáchanému trestnému činu, ktorý nemožno skúmať priamo, ale len sprostredkovane, t.j. tak, ako sa navonok prejavuje v jeho konaní, ktoré je napokon obsahom skutkovej vety rozhodnutia. Predmetom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. potom môže byť už len nesprávne právne posúdenie takto ustáleného skutku v skutkovej vete rozhodnutia ustálenej súdmi prvého a druhého stupňa, ale nikdy skutkové zistenia, ktoré sú jej obsahom a ktoré nemožno akokoľvek dopĺňať a meniť (stanovisko trestnoprávneho kolégia NS SR č. 3/2011).

Nadôvažok je potrebné uviesť i tú skutočnosť, že obvinený na hlavom pojednávaní dňa 14. apríla 2016 urobil podľa § 257 ods. 1 Tr. por. vyhlásenie, že je vinný zo žalovaného skutku, pričom vyhlásenie bolo súdom následne prijaté. Vyhlásením o vine obvinený uznáva skutok (skutkový priebeh deja) ako i právnu kvalifikáciu skutku a s poukazom na § 257 ods. 5 Tr. por. je takéto vyhlásenie a neho nadväzujúci výrok o vine nenapadnuteľným dovolaním, okrem dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. - teda zistenia porušenia práva na obhajobu zásadným spôsobom. Ako však už bolo uvedené vyššie, takéto porušenie práva na obhajobu kvalifikovaným spôsobom zistené nebolo.

Z podaného dovolania vo vzťahu k uvádzanému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. je zrejmé, že obvinený vidí nesprávne použitie hmotnoprávneho ustanovenia v tom, že súd druhého stupňa v rozpore so skutkovým stavom nepriznal obvinenému poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Tr. zák., teda že napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom. V dôsledku toho bol nesprávne zistený pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností ako vyrovnaný, pričom správne mal prevažovať pomer poľahčujúcich okolností a horná hranica trestnej sadzby mala byť znížená o jednu tretinu a trest mal byť vymeraný v takto upravenej trestnej sadzbe. Poukázal pritom na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn.: 4Tdo/63/2016), z ktorého vyplýva, že vyhlásenie viny na hlavnom pojednávaní je možné považovať za poľahčujúcu okolnosť i podľa § 36 písm. n) Tr. zák.

Vo vzťahu k uvedenému najvyšší súd zistil, že krajský súd nepriznal pri ukladaní trestu a jeho individualizácii obvinenému poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Tr. zák. napriek tomu, že obvinený na hlavnom pojednávaní urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por. Je pravdou, že zo súdnej judikatúry vyplýva, že vyhlásenie obžalovaného podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por. je možné považovať i za poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Tr. zák.

Zároveň je však potrebné uviesť, že naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. spočívajúce v nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia je podmienené tým, že zistené porušenie zákona zásadne ovplyvnilo postavenie obvineného (§ 371 ods. 5 Tr. por.). V danom prípade bol obvinenému uložený trest odňatia slobody na samej spodnej hranici trestnej sadzby. Možno preto rezultovať, že nepriznanie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n) Tr. zák. a následné neupravenie trestnej sadzby (znížením hornej hranice o jednu tretinu) nemalo na ukladanie trestu žiaden reálny vplyv a žiadnym spôsobom nebolo schopné ovplyvniť, a ani neovplyvnilo, postavenie obvineného.

Z podaného dovolania ďalej vyplýva, že obvinený napáda uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody. Neuviedol síce, aký dovolací dôvod mal byť takýmto postupom krajského súdu naplnený, ale myslel zrejme tiež dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. zák. spočívajúci v nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia vo vzťahu k ukladaniu trestu. V podstate namieta, že pri rozhodovaní o výške a druhu trestu nie je možné pri prečinoch na úseku dopravy s hraničným následkom a priori a bez dôsledného zváženia všetkých relevantných okolností konkrétneho prípadu, ukladať nepodmienečné tresty odňatia slobody. Nepodmienečný trest možno uložiť iba vtedy, ak je to z hľadiska záujmu spoločnosti nevyhnutné. Samotný odvolací súd prioritne bazíroval na ochrane spoločnosti pred obvineným ako vodičom, čo však podľa názoru obvineného dostatočne pokrýva už samotný trest zákazu činnosti. Ďalej poukázal obvinený i na rozhodnutia iných všeobecných súdov v podobných veciach, ako i na rozhodnutia ústavného súdu vo vzťahu k požiadavke právnej istoty v súvislosti s konštantnou a ustálenou judikatúrou.

K uvedeným námietkam obvineného musí najvyšší súd uviesť, že individualizácia trestu v konkrétnom prípade je vždy úlohou autonómneho posúdenia zo strany príslušného súdu, ktorý trest ukladá. Táto autonómia je obmedzená zákonnými požiadavkami uvedenými predovšetkým v ustanoveniach §§ 32, 34 a 38 Tr. zák., teda postup nesmie byť arbitrárny a zo strany súdu musí byť dostačujúcim spôsobom v rozhodnutí i zdôvodnený. Podľa názoru najvyššieho súdu sa odvolací súd pri ukladaní trestu dostatočne zaoberal a vysporiadal so všetkými zákonnými predpokladmi a podmienkami na individualizáciu trestu a svoje rozhodnutie náležitým spôsobom i odôvodnil. Krajský súd riadne poukázal na skutočnosti a okolnosti, ktorými bol pri ukladaní trestu vedený - teda že obvinený si počínal extrémne nezodpovedne i ľahkovážne a tak pred spáchaním trestnej činnosti, ako i po nej sa opakovane dopúšťal menej či viac závažných priestupkov na úseku dopravy, čím deklaroval svoju neschopnosť poučiť sa z vlastných chýb. Vzhľadom na spôsobený následok sa potom skutočne javí prípadné uloženie podmieneného trestu v kombinácii s trestom zákazu činnosti ako nedostatočné na efektívne naplnenie cieľov individuálnej i generálnej prevencie. Obvinený pritom mal možnosť v odvolacom konaní sa k doplneniu dokazovania vo forme oboznámenia aktuálneho výpisu z evidenčnej karty vodiča sa vyjadriť, čo aj urobil. Zohľadnenie priestupkov pri úvahách o druhu trestu a jeho výmere nemôže predstavovať porušenie zásady ne bis in idem, pretože správanie sa páchatel'a pred i po spáchaní trestného činu predstavuje jenu z okolností podľa § 34 ods. 4 Tr. zák. zahŕňajúcu osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť nápravy, na ktorú sa prihliadne pri určovaní druhu trestu a jeho výmery. Pri jej zohľadnení súd duplicitne nerozhoduje o vine za toto minulé protispoločenské správanie sa. Ak by sa prijala argumentácia obvineného, tak by napríklad i zohľadnenie predchádzajúcich odsúdení ako príťažujúcej okolnosti muselo byť v rozpore so zásadou ne bis in idem.

Jediným pochybením zo strany odvolacieho súdu, ako už bolo uvedené, bolo nepriznanie obvinenému poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n) Tr. zák. - toto pochybenie však zásadne neovplyvnilo postavenie obvineného.

Ak obvinený poukazuje na rozhodnutia všeobecných súdov v druhovo obdobných trestných veciach, tak najvyšší súd musí uviesť, že vzhľadom na nezáväznosť súdnej judikatúry erga omnes je potrebné v každej veci citlivo posúdiť špecifickosť prípadu a preto len paušálny poukaz na judikatúru iných súdov nie je spôsobilý oprávniť existenciu niektorého z dovolacích dôvodov. Inými slovami, stabilita a predvídateľnosť judikatúry je síce jedným z esenciálnych znakov právneho štátu, v každom individuálnom prípade je však potrebné citlivo zohľadniť všetky špecifické okolnosti prípadu. Princíp právneho štátu primárne chráni občanov pred „prekvapivou“ judikatúrou, o ktorej v danom prípade nemožno vôbec hovoriť. Ak súdny orgán aplikuje a interpretuje právny predpis na daný skutkový stav v intenciách zákona a riadne ho odôvodní, je takýto postup lege artis.

Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. obvinený v podstate namieta, že súdy oboch stupňov nezohľadnili vo vzťahu k výroku o treste údajné spoluzavinenie poškodenej a závery znaleckého posudku MUDr. Mikuláša z ktorého vyplýva, že stav medikánózne navodenej zrážanlivosti krvi poškodenej mohol negatívne ovplyvniť rozsah úrazového krvácania do dutiny lebečnej a taktiež spolupôsobenie šokového stavu pri termálnom krvácaní do dutiny brušnej. Tiež poukazuje na to, že poškodená bola v najbližšej nemocnici hospitalizovaná až 4 hodiny po vzniku nehody. Podľa neho teda rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

V tejto súvislosti potom najvyšší súd opakovane poukazuje na skutočnosť, že obvinený urobil na hlavnom pojednávaní vyhlásenie o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por.. Vyhlásením o vine obvinený uznáva skutok (skutkový priebeh deja) ako i právnu kvalifikáciu skutku. V dôsledku toho nie je potrebné skúmať skutkový priebeh deja, ani to, či zo strany poškodeného prišlo k určitej forme spoluzavinenia. Obvinený vyhlásením viny totiž zádeklaruje, že trestnoprávne relevantné konanie z jeho strany prebehlo takým spôsobom, ako je opísané v skutku a týmto konaním prišlo k spôsobeniu trestnoprávne relevantného následku pokrytého opísanou formou zavinenia z jeho strany. Vzhľadom na prijaté vyhlásenie súd už nie je povinný vykonávať dôkazy, ktorými by zisťoval či k trestnoprávne relevantnému následku prišlo iným spôsobom ako tým, ktorý je opísaný v skutku a to ani vo vzťahu k

ukladaniu trestu, pretože by tým vlastne poprel vyhlásenie obvineného, ako i svoj predchádzajúci procesný postup, ktorým vyhlásenie prijal.

V danom prípade je potom možné konštatovať, že dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. naplnené neboli.

Vzhľadom na vyššie uvedené, nakoľko obvinený skutočnosťami, ktoré uviedol vo svojom dovolaní, nenaplnil ani jeden z ním uvádzaných dovolacích dôvodov v zmysle ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por., Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.